

Pwyllgorau'r Senedd

21 Ionawr 2025

Annwyl Cadeirydd,

Adolygiad y Pwyllgor Busnes o'r prosesau ar gyfer Biliau Cyhoeddus a Biliau Aelod

Mae'r Pwyllgor Busnes yn adolygu prosesau'r Senedd ar gyfer Biliau Cyhoeddus a Biliau Aelod.

Hoffem glywed eich barn am yr hyn sy'n gweithio'n dda a'r hyn y gellid ei wella.

Ynghlwm wrth y llythyr hwn mae'r cylch gorchwyl ar gyfer ein gwaith a rhestr o'r meysydd ffocws ar gyfer ein gwaith casglu tystiolaeth cychwynnol yr ydym wedi'i nodi hyd yma. Byddem yn croesawu eich barn ar y materion o fewn ein cylch gorchwyl sy'n berthnasol i'ch gwaith, gan gynnwys y meysydd ffocws, ond nid o reidrwydd yn gyfyngedig i hynny. Os hoffech chi godi unrhyw faterion eraill sy'n berthnasol i'n cylch gorchwyl yn eich tystiolaeth, mae croeso i chi wneud hynny.

Byddem yn ddiolchgar pe gallech ddarparu eich tystiolaeth ysgrifenedig **erbyn dydd Gwener 28 Mawrth 2025**. Gallwch naill ai anfon eich tystiolaeth i SeneddBusnes@senedd.cymru neu ymateb i gwestiynau penodol ar bob un o'r meysydd ffocws a nodir yn y **ffurflen ar-lein** sydd ar gael fel rhan o'n **ymgyngoriad agored**.

Er mwyn sicrhau bod unrhyw un sydd am rannu ei farn am y prosesau deddfwriaethol yn gallu gwneud hynny, rydym hefyd wedi cyhoeddi **ymgyngoriad agored**. Byddem yn ddiolchgar pe gallech rannu'r ymgynghoriad â'ch rhanddeiliaid.

Yn gywir,

Y Gwir Anrh. Elin Jones AS

Cadeirydd y Pwyllgor Busnes

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg. We welcome correspondence in Welsh or English.

Atodiad: cylch gorchwyl a meysydd ffocws ar gyfer y cam casglu tystiolaeth cychwynnol

Y broses ar gyfer Biliau Cyhoeddus

Cylch gorchwyl

Archwilio opsiynau ar gyfer gwella gweithrediad ac effeithiolrwydd gwaith y Senedd wrth graffu arFiliau Cyhoeddus, a gyflwynir yn unol â Rheol Sefydlog 26, drwy adolygu profiadau yn y Chweched Senedd (a Seneddau blaenorol lle y bo'n berthnasol), gan gynnwys y canlynol:

- Gweithdrefnau, arferion, confensiynau, diwylliant a ffyrdd o weithio perthnasol.
- Y profiad o ddeddfu mewn amgylchedd hybrid.

Meysydd ffocws ar gyfer y cam casglu tystiolaeth cychwynnol

- Effeithiolrwydd cyffredinol ystyriaeth y Senedd o Filiau Cyhoeddus, a chyfleoedd i'r cyhoedd a rhanddeiliaid gyfrannu at waith craffu'r Senedd.
- Amserlennu gwaith craffu'r Senedd ar Filiau Cyhoeddus, gan gynnwys: pennu amserlenni Bil yn unol â Rheol Sefydlog 26.7 (a'r ffactorau a ystyrir wrth bennu amserlenni); ac amseru terfynau amser ar gyfer cyflwyno gwelliannau, cyhoeddi Rhestrau o Welliannau wedi'u Didoli/Rhestrau wedi'u Grwpio a thrafodion.
- Y deunyddiau a'r wybodaeth esboniadol a ddarperir yn ystod y broses graffu ar Fil Cyhoeddus, gan gynnwys: y gofynion ar gyfer Memoranda Esboniadol a nodir yn y Rheolau Sefydlog; amseriad ymatebion ysgrifenedig i adroddiadau pwyllgor Cyfnod 1; darparu a chyflwyno gwybodaeth arall yn ystod y broses graffu (megis dogfennau a ddarperir gan Lywodraeth Cymru neu gyhoeddiadau Ymchwil y Senedd); trefniadau o ran llunio testun sy'n esbonio diben ac effaith gwelliannau; ac argaeledd, hygrychedd ac eglurder y canllawiau sydd ar gael i Aelodau a'r cyhoedd am y broses ddeddfwriaethol.
- Sut yr asesir derbyniadwydd gwelliannau, a'r modd y caiff gwelliannau i Filiau eu trafod a'u gwaredu.
- Sut y gofynnir i'r Senedd gytuno i ganlyniadau ariannol Biliau a gwelliannau, gan gynnwys cynnig Penderfyniadau Ariannol ac a yw'n ddigon clir sut y dylid dehongli 'arwyddocaol' at ddibenion Rheolau Sefydlog 26.69-26.71.
- A yw'r rheolau sy'n ymwneud â'r cyfnodau diwygio 'Pellach' dewisol yn ddigon clir.

- Y rheolau sy'n ymwneud â Biliau brys.
- A yw'r profiad o ddeddfu mewn cyd-destun hybrid – y gall Aelodau ac eraill gymryd rhan ynddo'n rhithwir neu wyneb yn wyneb – wedi cael unrhyw effaith ar waith craffu'r Senedd ar Filiau Cyhoeddus.
- Unrhyw ystyriaethau ar gyfer y broses ar gyfer Biliau Cyhoeddus sy'n deillio o gynyddu nifer yr Aelodau o 60 i 96 Aelod yn 2026 neu gynyddu pa mor aml y cynhelir etholiadau arferol y Senedd o bob pum mlynedd i bob pedair blynedd.

Y broses ar gyfer Biliau Aelod

Cylch gorchwyl

Archwilio opsiynau ar gyfer gwella gweithrediad ac effeithiolrwydd proses y Senedd ar gyfer Biliau Aelod, drwy gymryd y camau a ganlyn:

- Adolygu profiadau yn y Chweched Senedd (a Seneddau blaenorol lle y bo'n berthnasol), gan gynnwys gweithdrefnau, arferion, confensiynau, diwylliant a ffyrdd o weithio perthnasol cyn cyflwyno Bil Aelod (gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i'r ffordd y caiff Aelodau eu dewis ar gyfer y cyfle i gynnig Bil, y broses ar gyfer cael 'caniatâd i gyflwyno', a lefel y wybodaeth y mae'n ofynnol i Aelodau ei darparu ar y camau hyn).
- Nodi unrhyw oblygiadau posibl i'r broses ar gyfer Bil Aelod sy'n deillio o'r cynnydd yn nifer Aelodau'r Senedd.
- Nodi materion sy'n ymwneud â'r adnoddau a'r cymorth sydd ar gael i Aelodau yn ystod y broses ar gyfer Bil Aelod a'u codi gyda'r rheini sy'n gwneud penderfyniadau perthnasol, gan gynnwys Comisiwn y Senedd a Bwrdd Taliadau Annibynnol y Senedd.

Meysydd ffocws ar gyfer y cam casglu tystiolaeth cychwynnol

- Effeithiolrwydd cyffredinol y broses ar gyfer Bil Aelod.
- Sut y caiff Aelodau eu dewis ar gyfer y cyfle i gynnig Bil.
- Sut y caiff Aelodau ganiatâd i gyflwyno Biliau.
- Y rheolau ynghylch yr hyn y gellir ei gynnwys mewn Bil Aelod a'r hyn na ellir ei gynnwys, h.y. 'cwmpas' Biliau o'r fath.
- Unrhyw ystyriaethau o ran y broses ar gyfer Biliau Aelod sy'n deillio o gynyddu nifer yr Aelodau o 60 i 96 Aelod yn 2026 neu gynyddu pa mor aml y cynhelir etholiadau arferol y Senedd o bob pum mlynedd i bob pedair blynedd.

- Goblygiadau'r uchod i'r cymorth a'r adnoddau sydd ar gael i Aelodau sydd am gynnig Biliau.

